

Hoe ga je het beste om met financiële, juridische en fiscale zorgvragen?

“Regel tijdig je zaken, verlicht een zorg voor later”

Wat als... Zo beginnen de grappige sketches van een gelijknamig televisieprogramma. Maar zo starten ook de thema's in het boek *Financiële zorgvragen, in goede en kwade dagen*. Wat als je zorgkind meerderjarig wordt? Wat als je ouder de opname in een zorginstelling niet zelf kan betalen? Een boek dat zeker ook voor mantelzorgers interessant is bij financiële, juridische en fiscale besommeringen.

Wie zelf of als mantelzorger betrokken raakt in een zorgsituatie krijgt veel te slikken. De zorg op zich is uiteraard het belangrijkste aandachtspunt. Maar er is meer. Want welke financiële, juridische en fiscale instrumenten bestaan er om op de best mogelijke manier met zorgsituaties om te gaan? Op die vraag wou **Ingrid Stevens** graag een begrijpelijk antwoord geven. Samen met een team experts stelde ze het boek *Financiële zorgvragen, in goede en kwade dagen* samen.

Ingrid Stevens: “Een beperking, dementie of psychische problemen: in elke familie heeft wel iemand een zorg. Als *private banker* hoor ik van cliënten met een kind met een beperking regelmatig: wat als wij er niet meer zijn? Wie zal dan voor ons kind zorgen? Gaan mijn andere kinderen de zorg op zich nemen? Zal hij of zij in een andere instelling terecht komen? Moeilijke vragen. Maar onder het cliënteel vind je ook oudere mensen. Dementie is helaas geen unicum meer. Het komt vaak stillletjes binnen in het gezin. Kinderen stellen me dan vragen als: *Mijn vader is aan het dementeren. Er is niets geregeld, hoe kunnen we zijn zaken nog in orde brengen?*”

Was er nood aan een boek met antwoorden?
“Als effectenmakelaar lijkt het niet

logisch om een boek over levens- en zorgvragen te maken. Maar door het nauw persoonlijk contact voel ik perfect het wel en wee van cliënten aan. Naast vragen over geldzaken, zie ik ook veel menselijk verdriet. *Financiële levensvragen*, mijn eerste boek, ging dieper in op het familierecht zoals het huwelijksstelsel en het erfrecht. Daar wou ik een taboe doorbreken want in een relatie of gezin moeten mensen veel meer met elkaar durven praten over financiën.”

“Door specifieke vragen van onder meer kankerpatiënten en mantelzorgers kwam het idee voor *Financiële zorgvragen*. Het boek wordt goed opgepikt door eerste-lijnsadviseurs als notarissen, advocaten, dokters, hulpverleners en sociale diensten van bijvoorbeeld ziekenfondsen. Het is in de eerste plaats bij hen dat mantelzorgers en patiënten aankloppen met hun vragen.”

Is praten over geld in een zorgsituatie ook een taboe?

“Veel minder. Hier speelt vooral de mentale draagkracht van de betrokkenen een rol. Voor hen telt de dagelijkse zorg. Logisch natuurlijk. Die mensen willen wel aandacht besteden aan successieplanning, maar hebben niet de energie om het aan te pakken. ‘We zullen wel zien’,

hoor ik dan. Je merkt wel dat ze bezig zijn met hun dossier, dat ze hun tegemoetkomingen in orde brengen en weten waar ze recht op hebben. Toch is het belangrijk om ook bij die persoonlijke financiële, juridische of fiscale kwesties eens stil te staan. Want door je geldzaken tijdig te regelen, verlicht je een zorg voor later.”

Voorzorgsvolmacht

Richt het boek zich daarom ook specifiek naar mantelzorgers?

“Niemand is opgeleid om mantelzorger te worden. Voor dit boek heb ik een vrouw gesproken. Een schrijvend verhaal over haar man die dementeerde en ontspoorde. Zij verzorgde hem thuis, maar hij wou niets uit handen geven. Zijn karakterstroomissen zorgden voor steeds meer problemen. Ze kon het niet meer aan. We komen in een maatschappij waarin zelf zorgen voor een naaste niet langer evident is. In België is een op tien mantelzorger, het merendeel is 45 tot 64 jaar. Die sandwichgeneratie is vaak nog actief op de arbeidsmarkt en combineert dat met de zorg voor zowel (klein)kinderen als ouders. Het evenwicht tussen draagkracht en draaglast raakt bij velen uit balans. Mantelzorgers verdienen daarom veel meer ondersteuning en structuur. Ik bewonder hen.”

Wat als je partner begint te dementeren... Wat kan je als mantelzorgers op juridisch vlak in orde brengen?

“De wet op bewindvoering is sinds eind 2014 totaal veranderd. Vroeger was het een alles of niets situatie: je kon een volmacht geven, maar als je handelingsonbekwaam werd, verviel die. Nu kan je al heel persoonlijk en op maat zaken regelen. Een handig instrument daarvoor is de voorzorgsvolmacht, ook buitengerechtelijke bescherming genoemd. Het is een volmacht die je vooraf geeft aan iemand om je goederen te beheren en die in werking treedt wanneer je niet meer handelingsbekwaam bent. Dat is vrij nieuw, maar zeker voor mantelzorgers heel belangrijk.”

Welk risico loop je als je zo'n volmacht niet tijdig vastlegt?

“Stel: je partner is enorm ziek en niet meer handelingsbekwaam. De ziekte maakte het bijvoorbeeld onmogelijk om in de huidige, te grote woning te blijven. Een verhuis en de verkoop van het huis dringt zich op. Dan wordt dat een lastige kwestie. Voor de verkoop van een gezinswoning heb je namelijk twee handtekeningen nodig, maar je partner is niet meer handelingsbekwaam. Dan moet je naar de vrederechter en wordt het moeilijk. Het kan leiden tot een administratieve rompslomp, je bent niet zeker of je zelf wel als bewindvoerder benoemd zal worden. Met een voorzorgsvolmacht regel je dat op voorhand. Als de situatie zich dan stelt, sta je al heel ver.”

Financiële planning

Spelen we te weinig in op mogelijke doemscenario's?

“We denken nu al meer na over zaken die we best regelen voor als we er niet meer zijn, maar niet over de periode ervoor. Dat je eerst kan aftakelen, vergeten veel mensen. Weinigen gaan slapen en staan 's morgens niet meer op. In veel gevallen is er voorafgaand een periode van maanden of jaren ziekte, van stilltjes afglijden. Daar wil niemand over spreken of aan denken. ‘We zijn toch nog goed?’, zeggen mensen. Klopt. We blijven op latere leeftijd steeds langer gezond en actief. Maar plots kan het te laat zijn. Ik raad iedereen aan tijdig bezig te zijn met



Wie is Ingrid Stevens?

Editor van de boeken *Financiële Levensvragen* en *Financiële zorgvragen* en zaakvoerder van beursvennootschap Leo Stevens & Cie, waar ze diensten van vermogensbeheer aanbieden met aandacht voor familiale vermogensplanning.

zaken zoals successieplanning en bewindvoering. Met die voorzorgsvolmacht is er nu de mogelijkheid. Later kan je die ook altijd intrekken en veranderen. Dat zorgt voor zekerheid.”

De zorg bij het ouder worden kost handenvol geld. Hebt u tips om die situaties het hoofd te bieden?

“Vroeger deed men al vroeg aan successieplanning. Nu worden mensen veel ouder. De kost van rusthuizen en assistentiewoningen is hoog, niet iedereen komt nog rond met zijn pensioen. Onze tip op latere leeftijd: overzicht geeft inzicht. Maak eerst je financiële planning op, kijk wat je nodig zal hebben. Wat is je positieve cashflow? Hoeveel pensioen heb je? Zijn er huurinkomsten? In het boek leggen we dat duidelijk uit met een voorbeeld.”

“Het is sneu als mensen te vroeg bezig zijn met successieplanning en dan later in zorgsituaties geld moeten terugvragen aan hun kinderen. Het is wel mogelijk om schenkingen te doen met een zorgbeding, met vruchtgebruik, met een zorgplicht, enz. Zo zien wij het. Al kan je natuurlijk nooit alles voorzien.”

Win het boek!

- ▶ Wat als je zorgenkind niet in staat is om geld te beheren, maar toch zelfstandig wil blijven?
- ▶ Wat als je ouder de opname in een zorginstelling niet zelf kan betalen?
- ▶ Wat als je preventief maatregelen wil nemen voor het geval je op oudere leeftijd niet meer helder kunt denken?

Het zijn maar enkele vragen uit het boek **Financiële zorgvragen**. Surf naar www.mijnwetboek.be, selecteer het boek en ontdek naast het overzicht van zorgvragen ook verschillende filmpjes met antwoorden.

Wedstrijd: Zit jij in een (mantel)zorgsituatie? Stuur dan voor 15 juli een mailtje naar wedstrijd.ov@lm.be, vermeld je adresgegevens en maak kans op een van de vijf exemplaren van het boek *Financiële zorgvragen*. De winnaars worden persoonlijk gecontacteerd.